

BUDAPESTA
6 Aprile st. v.
Duminea 18 Aprile st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strad'a*
arborelui verde nr. 13.

Nr. 27.

ANUL XVI.
1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Noul ministru comunu de financie.

Ierasi s'a facutu schimbare în personalul conducerii acestui imperiu. Avemu unu nou ministru comunu de financie. Celu de pân'acuma, br. Hoffmann — precum scriseramu deja — si-a datu dimisiunea si în locul lui fu numitu Iosif Szlávy.

Cá fideli cronicari ai evenimentelor, întocmai precum publicaramu portretul fostului ministru comunu de financie, asiá punemu de asta-data sub ochii cetitorilor nostri portretul urmaturului seu.

Iosif Szlávy, nascutu la 1818 în Győr, a întratu de timpuriu pe carier'a publica. Sub Kossuth a fost oficialu financialu, mai apoi putfnu tîmpu emigrantu si prinsonieru de statu, pe tîmpul lui Majláth consiliaru la locoteninti'a regésca, comite supremu în Biharia, apoi secretaru de statu la ministeriul de interne., ministru de agricultura, în 1872 ministru presiedinte, iér în tîmpul din urma, pâna 'n dílele trecute presiedinte al camerei deputatilor.

Dênsul ocupá unu locu de frunte în parlamentul unurescu, iér cá presiedinte si-a atrasu iubirea tuturor partidelor, cáci erá nepartiálu si prin manierele sale atragátore sciea sê complaneze de multe ori iritațiunile cele mai mari.

În anii din urma a figuratu mai de multe ori cá si candidatu de fiitoru ministru-presiedinte; înse el, de si acést'a i s'a oferitu, n'a eșitu din rezerv'a sa. Pentru ce a eșitu acuma, de si pe altu terenu? — Iéta o întrebare la care multí voiescu sê respunda, înse dóra nimenu nu va ghiéi adevurul?

Cine scie ce ascunde viitoriul!

Este înse fórte probabilu, cá în casul déca Tisza ar cadé, sê vina în locul lui Iosif Szlávy. Asiá a venitu si Lónyay, din ministru comunu de financie în Viena, primu-ministru în Budapesta.

Szlávy s'a dusu dílele trecute la Viena, unde-si va ocupá noul postu la finea acestei septemâni, petrecutu de simpatíile amicilor sei si întimpinatu de așteptári mari din tóte partile.

I. H.

Iosif Szlávy.

O excursiune în Bucovina.

— *Schitié si impresiuni.* —

(Urmare.)

Acésta comuna e destulu de mare, casele i-su risipite si fórte putíne grupate.

— Ei! dar acum ce sè facemu amice C., càci iéta nóptea? — dísei eu.

— Ne vom încvartirá la cineva aici în Sulitiá, — respunse el.

— Bine, sîm coinvoitu, — aprobai eu.

Apoi la cea d'ântáia pórtá a unei case steteramu pe locu, càci din întêmplare o femeia se rezimá pe pórtá; noi ceruramu ospitalitatea ei, si ea de locu ne poftí în casa de bradi cioplití în patru dungi si bine încheiati la olalta.

Dupa ce întraramu în casa, vedíuramu unu barbatu posomorítu rezimatu de unu patu, pe care ínse noi nu-l salutaramu dreptu gazd'a casei; dara aflaramu numai decát, cumca acest'a este stapánul casei si cà sêrmanul este orbu — fàra vedere!

Da, asiá, erá orbu, si el totusi ni oferí cu multa afabilitate ospitalitatea sa; se bucurá de noi cá de niște óspeti pe cari i-ar vedé aieve, ne întreruptu ne imbiá sè cuprindemu locu pân' ce se va gatí cin'a. El nu sciea sêrmanul ce figuri sîntemu, ce portu avemu, din care parte a tíerii putemu sè fimu. Nu, nu scieá bietul, de órece scumpetea lunei (lumin'a ochilor) nu o pesedea. Barem Dómne cu càta curiositate privimu la usíá, când o deschide ver unu stráinu. Cu tóte aceste el ne primi veselu, càci erá románu si avea inima romána.

Íntre aceea am cinatu putínu si apoi ne ínchinaramu în braçul lui Morfeu, din care ne trezi dalb'a aurora cu o „buna deminétia“? Ne gatámu apoi de drumu si ne luámu remasu bunu dela caseni, multiamindu-le pentru bun'a primire. Dar de locu ni sângerá inim'a cuvintele urmatóre ale bietului orbu:

— Fratilor! amara mi-i viét'a, càci nu scíu déca este díua séu nópte, ími blastemu esistint'a fiindu cà creatoriul nu m'a ínvrednicitu cu vedere, cà sè potu si eu admirá lucrurile sale. Sóre, luna, colorí, taica, maica si amicu; ími sînt numai ínchipuiri desierte. Ah! Dómne! la ce m'am mai nascutu!?

Patrunsi de aceste cuvinte grave, ne-amu despartítu de nefericitul orbu, dícêndu: „Fíi cu bunul Ddieu!“

Peste putínu, cam pe la 9 óre a. m., sosimu în comun'a Isvóre, unde exteriorul sânteí biserici ne transportá deodata în sinul Bucovinei. Pentru cà si acést'a, cà tóte celelalte biserici gr. orientale, sînt cladite în forma rotunda si ímpodobita cu multe turnurile. Dauna, cà sînt tóte, dar mai tóte, de bradu si nu de materialu solidu.

Dupa ce trecuramu repede prin acésta comuna, sosimu îndata la Seretu, unde amu datu de bulevardul semintéi lui Israil, càci aici esieau jidanii de prin dubghianele lor cà si niște greurusí sér'a din cuibul lor.

Aici în Seretu amu vedíutu cu parere de reu, cà tíeranií nostri astfel se ímbulziá în càrcimulit'a unui jidanu, íntocmai cum obicínuescu a se ímbulzi spre a sarutá s. cruce la Bobotéza.

Me apropiái de acesti tíerani si i-am íntrebatu:

— Ei, sînteti dvóstre de aici din locu?

— Da, dle; noi sîntemu moldoveni, — respunse ei.

— Si în ce tréba umblati pe aici? — continuaí eu.

— Bine sè ne pricepi, dle; noi sîntemu moşteni de aici din satul asta si asiá ne-amu pomenitu cu numirea „Moldoveni“, fiindu cà Bucovina odinióra se tínea de Moldova. Hei de când sîntemu taiati de càtra Moldova, ne umbla reu, ne-au ímpresuratu si nepaditu nemtii si jidovii!

— Scumpe fraţióre, pâna când vom cercetá càrcimulit'a, în locu de a munci în vreme scumpa cà astadi, si pâna când vom bé beutur'a puturósa a jidanului: pân'atunci nu vom dá înainte nici într'unu chipu, ma ne vor ímpresurá atát de cumplitu limbile stráine, încát ne vor stinge de pe faci'a pamêntului. Ei! de nu credeti, én priviti în giuru-ve, si numai decát ími veti dá dreptate în ast'a privintia. Au nu simtíti cum ve sugu chiar si sângele aceste lipitori?

Toti tíeranií càti erau de faci'a, la aceste cuvinte ale mele nu-mi respunsera nimica, ci plecara capul spre pamêntu. Eu ínse nu me îndestulasemu cu acésta tacere alor, ci mai íntrebu asiá:

— Dar apoi preotul dvóstre nu ve povetíuesce, nu ve tâlcuiesce de aceste lucruri?

— Hm, dle, — díse unul dintre tíerani, — preotii nostrií cei mai multi sînt cam nemtíti si tare ínteresati. Dupa s. liturgia nici nu stau în vorba cu noi, ci mândrii precum sînt, grabescu íute la pórt'a bisericeí, unde-i aştépta dn'a preotésa totu în metase si apoi se punu în hínteu si asiá se ducu acasa, iéra noi remánemu orfani. Si asiá noi arare ori venimu în atingere cu preotii nostrií. Te încredintéazu ínse dle, de alta parte, cà de cumva avemu vre-o trebsióra cu preotul acasa atunci apoi ne scíe tunde de ne ustura pelea.

Íntre aceste convorbiri sòsi timpul de a ne vedé de drumu, deci ími luai adío dela tíeranií mei dícêndu-le: „Fíti cu bunul Ddieu si nu uitati cuvintele mele, de mai înainte!“

Trasur'a apoi zuraí, si o luaramu spre Frasina, comuna neínsemnata; pe drumu ínse ne ajunse unu calugaru, carele veniá calaresce ínapoí'a nóstra; el se rogá sè-l luámu în trasura.

— Pré bine, taica parinte, dar de cine avemu onóre?

— Sîm calugarul N. dela manastirea Putna, — respunse calugarul.

La cuvêntul manastirea Putnei traseriramu fàra voia si ne cuprinse unu feliu de pietate. Pentru cà cine nu-si aduce aminte la amintirea cuvintelor: „Manastirea Putnei“, cumca glori'a romána, fal'a románismului e ínmormêntata acolo. Da, acolo zacu osemintele lui Stefanu celu mare. Si ce ar díce acestu erou, când s'ar tredí din somnul seu!

Sè ne refíntórcemu ínse la caletori'a nóstra!

Primimu pe taic'a calugaru în trasura si íncepemu a conversa cu el despre diverse lucruri, ínse eu nu me puteam ímpacá cu barb'a lui, de órace vedeam cà o parte din ea si anume cea de sub falca erá ímpletita în cositía.

Eu cugetamu în mine, cà barb'a ímpletita si vèrêta pe sub gulerul camesiei în jos, va fi abuna séma vre-unu misteriu el calugarilor, deci din curiositate îl íntrebu pe calugaru c'am asiá:

— Taica parinte, fíi bunu si-mi spune de ce tíi ímpletita o parte, din barbutía?

— A! domnule, — díse el, — barb'a mea e lunga pân' în genunchi.

Apoi aretându, me convinsei cumca íntru adeveru e asiá, totu odata ími plesni în capu, cà óre astu omu nu e cumca vre-unu siolomonariu care pórtá vremurile? Dreptu aceea si facui unu saltus mortale în discursul nostru, íntrebându-l eu pe calugaru, cà cum

si pe ce cale si-a arogatu nemtii dreptul de administrarea bunurilor fondurilor religioasre gr. orient. din Bucovina?

— Vedi domnule, — raspunse el, — înainte de tóte am sè observu, cà tóte dominiile fondului amintitu au fost si sùnt astadi de jure ale monastirilor, nu înse a fondului religioasrii, fiindu cà în tóte testamentele hoerilor, cari au donatu aceste bunuri, sè afla pretotindeni monastirile instituite, denumite de eredi. Iéra, încât privesce administrațiunea lor, dîcu numai, cà de la capu se împute pescele.

Abiá ispraví calugarul acésta reflectare si iéta cà sosiramu în Frasinu (comuna fórte mica), aici cât întraramu în ospetaria, ne întâlnimu cu parintele B., unu omu elegantu, înse dauna cà el cá popa românescu nu scíá bine românesce, nemtiesce apoi vorbiá cât se póte de corectu.

(Va urmá.)

P. P.

Rugaciune.

Cerescule parinte ! fiintia fara margini,
La tine se înaltia adi glasul meu piosu.
La tine-i mângaierea, tu în mahniri dai lacrimi,
În óre de 'ngrigire unu cugetu luminos.

Condú-me tu pe calea ce duce la scapare
Unu sufletu ce prin lume trecându a ratacitu ;
Aréta-mi ce e bine, sè facu cu 'ncredintiare.
Sè recunoscú când réul m' a'impinsu de am greșitu !

Pentru a tale daruri ce 'mpartiesci omenirei,
Pentru frumseti'a firei la care ne uimim,
Dá-mi glasu si dá-mi simtîre, sè le 'nchinu multiamirei
Si-asiá sè cântu : ceriu, stele, flori — tóte ce iubim.

Sè 'nvingu închipuirea si cu ea vanitatea,
Ce facu din omu unéla a pasilor nebuni ;
Ajuta-mi sè scíu ast'a si sè cunoscú dreptatea,
Si ori ce datorintia la ce pe omu supuni.

Feresce-me de ura càtra acele fiintie,
Pe cari le credeam demne de stima, de iubitu,
Dar cari în sumetia, nesimtiu séu usurintie
Ísi facu din mine tînta de risu si de hilitu.

Când spiritul meu debilu, gonitu de întristare,
Vrëndu într'unu golu selbaticu, lasiu, a se aruncá,
Íntórce-l si-i dá radîemu, taria în cercare,
Sè 'nvinga îndoiél'a ce tinde a-l tulburá.

Si 'n timpuri de urgia când asiu aflá vr'odata,
Cà partea mea e chinul, cà fericirea-i visu,
Si calea vietii mele cu spini e preserata,
Eu prad'a suferintiei la margini de abisu. —

Si atunci — sustîne Dómne ! în mine umilintia,
Boldul pentru virtute, unu sufletu iubitoriu,
Si tu sè-mi fi sperantia, tu, care dai credintia,
Ce apropie de tine pe omul muritoriu !

SILVIA VALEANU.

Angina Diphteritica.

Multe mume din tíer'a nóstra au înca doliu recentu în inim'a lor, pentru a mai avé nevoe de a le aretá gravitatea si estrem'a proprietate contagiósa, ce

are acésta bóla si care a seceratu, în câtiva ani d'arëndul, mii de copii, atât prin orasie, cât si prin sate.

Acésta bóla déca a încetatu de a bántui poporatiunea într'unu modu epidemicu, totusi casuri frecvente, în unele locuri, nu încetéza de a face victime numeroase în tíera.

De aceea voiu consiliá mamele copiilor de a avé cea mai mare bagare de séma asupra micilor copii, chiar în timpu când nici unu casu de acésta bóla nu le-ar deșteptá atentiunea ; sè nu negligeze de a visitá pe copii în gátu ori de câte ori vedu cà sùnt atinsi de o mica ragusiéla, cu greutate de a respirá, si ori de câte ori cadu într'o somnolentia cu nelinisce în timpul noptii, fara a se lasá sè fia însielate prin bun'a dispozitiune aparenta ce au copiii în timpul dílei, dupa o nópte de suferintia.

Semnele ce caracteriséza angin'a diphterica sùnt : presentia în gátu, pe amygdale, adeca pe partile din laturi ale gátului, pe omisioru séu pe bolt'a palatina (cerul gurei) a unei pelitii alba-cenusie de o marime variabila, precum si unu mirosu greu ce scotu adeseori copiii prin espiratiune.

La uverturile nasului se observa de asemenea adese-ori, chiar dela începutu, niște mici membrane false încungiurate prin pregiuru de unu cercusioru rosu ; o ferbintiéla generala, si unu sgomotu particularu în gátu, în timpul respiratiunii, aréta cà esista unu obstacolu la liber'a trecere a aerului.

Tóte aceste sùnt indicii de ajunsu, pentru cà muma sè nu mai întârđia unu momentu de a cere ajutorul medicalu.

Pâna la venirea medicului mam'a sè va marginí de a separá copilul atinsu de cei alti, séu de a departá pe cei sânetosi din casa, evitându celu mai micu contactu între servitori séu persóne ce 'ngrigescu pe copiii bolnavi si între acei ce 'ngrigescu pe cei sânetosi, precum si ori-ce preschimbare de obiecte între densii.

În casu când famili'a copilului locuiesce departe de orasiu séu de unu medicu, pâna la venirea lui, muma se va marginí, în a suflá, pe o tíeva de trestia, în gátul copilului, prafu de piétra acra, séu de a-l unge în gátu cu séma de lamâe, la fia-care dóue óre de intervalu, evitându întrebuintiarea ori-cáruí altu remediu ; cât pentru aplicatiunile locale, ce medicul ordóna, ele se va face în totu-de-una de càtra o persóna cu cunoscintie speciale ; càci am vediutu multi copii ce au muritu din cauza cà tratamentul, de si ordonatu la începutul bólei, nu a fost cu tóte aceste aplicatu cu rigóre si pe partile gátului atinse, marginindu-se mumele séu persónele însarcinate, de a cauterisá séu a unge limb'a si partea din nainte a cerului gurei ; remâindu partile acoperite de diphteritica în prad'a progresului bólei.

Mamele vor fi asemenea cu cea mai mare severitate càtra copii, spre a le deschide gur'a si a se supune mijlócelor de cura ; am vediutu multe mume cuprinse de o slabiciune regretabila, neputéndu resistá la típetele si reclamele ce facu copiii, spre a nu deschide gur'a, si cedându-le, ból'a au progresatu, avéndu mai în urma trist'a sórte de a regretá cu lacrimi, cà nu a avutu tari'a d'a fortiá pe copii la supunere si a profitá de mijlóce ce art'a ne punu la dispozitiune, pentru tamaduirea acestei bóle, ori cât acésta bóla s'ar paré mai presus de mijlócele artei, totusi multe casuri datoarescu tamaduirea unui tratamentu regulatu si bine aplicatu dela începutul bólei : mai cu séma la acei copii ce s'au supusu fia de bunavoia lor, fia prin serióse impuneri ale parintilor lor.

D.

S A R O N U

Calindarul septemănei.

Dîu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor si serbatorile.	Sorele restare	Sorele apune
Duminica	6	18	Cuv. P. Eutihiu.	5 12	6 48
Luni	7	19	P. Georgiu ep. Mel.	5 10	6 50
Marti	8	20	S. Ap. Irodion.	5 8	6 52
Mercuri	9	21	S. Mart. Eupsichiu.	5 6	6 54
Joi	10	22	SS. M. Terentiu s. a.	5 4	6 56
Vineri	11	23	M. Antipa ep. Perg.	5 3	6 58
Sambeta	12	24	Cuv. P. Vasiliu ep. ☩	5 2	6 40

Societatea pentru fondu de teatru român.

Procesu verbalu.

Siedint'ă comitetului, tinuta la 11 aprile 1880 în Budapesta.

Presinti: presiedintele dr. Alesandru Mocşoni, secretariul Iosif Vulcanu, cassariul George Szerb, membrul Ioan cav. de Puscariu.

Presiedintele deschide siedint'ă dupa miédidi la patru ore.

XI.

Cassariul presinta conspectul despre starea fondului Societății, dela ultim'ă siedint'ă a comitetului si pâna 'n dîu'a de astadi.

Se ia actu, constatându-se, că starea fondului, în 11 aprile, este de 15,527 fl. 2 cr. Cassariul se îndruméza, că pâna la emiterea acțiunilor pentru regularea Tisei, banii gata sè se depuna spre fructificare în cass'ă de pastrare. Conspectul se alatura acestui procesu verbalu sub %. Totu-odata cassariul se însarcinéza, că sè céra dela institutul „Albina“ unu conspectu despre interesele dupa capitalul Societății, dela 16 sept. 1879 pâna la 31 dec. a acelu anu, si a avisá institutul numitu că la finea lui junie sè tramita la cassariul Societății în bani gata interesele ce cadu pe intervalul dela 1 jan. an. c. pâna la finea lui junie.

XII.

Îndegetându-se necesitatea d'ă face pasi pentru tînerea viitórei adunări generale.

Se decide, a se rugá dl Visarion Romanu, carele chiamase adunarea de estu-anu la Sibiiu, sè binevoiesca a invitá onorab. inteligentia româna de acolo, la consvatuire în privint'ă terminului adunării Societății, care în anul curentu are sè se tîna în acelu orasiu.

XIII.

Autenticarea acestui procesu verbalu

se concrede presiedintelui, secretariului si cassarului.

Siedint'ă se 'nchide dupa miédidi la 6 ore.

Iosif Vulcanu secretaru. George Szerb cassaru. Alesandru Mocşoni presiedinte.

Conspectu

despre starea fondului pentru teatru român, prezentatu prin cassariul în siedint'ă comitetului din 11 aprile 1880.

Perceptele.

	Bani gata fl. cr.	Papire fl. cr.
7/3 1880. La încheierea socotelor în 7 martie 1880	191 90	15216 62
Dela încheierea acést'a pâna în dîu'a de adi:		
8/3 Prin dl Ludovicu Ciato venitul balului tînutu în Blasiu în 20 septembrie 1879 în folosul fondului teatrului, franci 10 # si	74 —	
„ Ioan Petroviçu parocu gr. or. din Ciclov'a rom.	100 50	
„ Iosif Orbonasiu în Szászváros à conto pretensiunii de 100 fl.	15 —	
„ Basiliu Pap canonicu în Gherla à conto pretensiunii de 100 fl.	30 —	

Suma : 10 franci si 411 40 15216 62

Erogatele

	Bani gata fl. cr.	Papire fl. cr.
7/4 1880. Pe bas'ă ordinațiunii judicatoriei cercuali din Sz. Régen dtto 28 jului 1879 nr. 4145/ polg. se detrage din legatul lui Iuon Major Pap		100 —
Suma :		100 —

Bilantia.

I. Perceptele în siedint'ă de 11 aprile 1880 sînt	411 40	15216 62
II. Erogatele în siedint'ă de 11 aprile 1880 sînt		100 —

Remanu : 411 40 15116 62

La olalta suma de : 15528 02

G. Szerb.

Conferint'ă juristilor români.

Sibiiu, 11 aprile.

Conformu anuciului de prin dîuarele naționale, astadi la orele 4 d. a. s'au întrunitu juristii români pentru a se consultá asupra proiectului de lege în cesțiuni urbariale, ce are sè vina pe més'ă parlamentului din Budapesta.

Conferint'ă a fost fórte bine cercetata. Multi din absenti s'au escusatu regretându, că nu potu participá în persóna, declarându totu odata, că se alatura la conclusele conferint'ei.

Deschiderea se face prin dl adv. dr. I. Ratiu, care aréta scopul si momentuositatea cea mare pentru care s'ă convocatu adunarea.

Constituindu-se conferint'ă, se alege de presiedinte dl cons. în pens. Iacobu Bologa, iér de secretari dd. P. Cosma, adv. în Sibiiu si Coroianu adv. în Clusiu.

Se constata present'ă a 29 jurisconsulti, anume din loco 14 iér din afara urmatorii 15 : din Brasiovu dd. Puscariu, Sorescu, Lengeru si Damianu; Fagarasiu : Romanu si Duvlea; Turda : dr. I. Ratiu si An. Moldovanu; Clusiu : Coroianu; Reghinul sas. : Patriciu Barbu; Orastia : dr. A. Tincu; Blasiu : L. Ciato;

Abrudu : Filipu ; Alba-Iulia : Nic. Barbu si R. Patitiã.

Dupa aceste, cetindu-se protocolul conferinței advocatilor tinuta la Clusiu, se alege o comisiune de 9, care, pe baza principiilor pronunciate în acestu protocolu, se vina la șiedintia de mâne cu unu elaboratu spre a se puté luã în desbatere si decidere.

Șiedintia prima se încheiã.

Sér'a toti membrii conferinței s'au adunatu în residentia metropolitanã, unde Esc. Sa Parintele metrop. Mironu, prin cunoscut'a-i afabilitate, a binevoitu a-i invitã la o cina comunã. O bucuria nespusa se reflectã pe fețele tuturor. Cunoscuti si amici de aceleasi sentimente, din diversele pãrti a le patriei se saluta si converséza cu intimitate. Durerósa este caus'a revederei, dara consolabila convingerea, cã atunci, când este de lipsa, toti sântemu de acelasi cugetu, toti simtîmu aceeași sbatere de inima ! În decursul veselei petreceri n'au lipsitu nici toastele.

— 12 aprilé.

Astadi la órele 4 d. a., întrunindu-se de nou conferinția, mai întâiu se verifica procesul șiedintiei de ieri, apoi se dà lectura elaboratului comisiunii de 9, care se desbate punctu de punctu.

Aici trebuie se amintescu, cã comisiunea a luat de base a operatului seu elaboratul prelucratu cu multa erudițiune si agerime, prezentatu de dl advoc. Coroianu. Redactarea voluminosului operatu conformu modificãrilor propuse în decursul desbaterilor, cum si traducerea lui în limb'a magiara se concrede ddlor Cosma, Coroianu si Ios. St. Siulutiu.

În fine se decide cã memorandumul, scrisu de biurou, se se ascérna corpului legislativu cã petitiune, cu rugarea d'a nu primí proiectul menționatu, care este atât de daunaciosu si ruinatoru pentru poporul țieranu. Cu acést'a se 'ncheia șiedintia.

Într'adeveru, decã s'ar primí proiectul asiã precum este, ceea ce noi chiar în interesul bine întielesu al patriei, din tóta inim'a nu o dorimu, s'ar comite cea mai mare nedreptate, cãci poporul, care si altcum d'abiã mai póte suportã sarcinle cele grele, ar ajunge la sapa de lemnu.

Unu statu, care voiesce se aiba viitoru solidu si siguru, trebuie se tîntésca a promovã bunastarea suditilor, nici de cum aducerea lor la proletariatu ! *Cor. ord.*

P u n c t u .

— Din „Șiedietóre. *) —

Hodoroscu : Ce a facutu Ujfalusy cãt a statu la Lugosiu si Caransebesiu ?

Troscu : A tradusu în limb'a ungrésca pies'a „Fiesco“ de Schiller.

Hodoroscu : Si . . .

Troscu : Într'o di s'a pomenitu, cã din Fiesco — s'a facutu — *fiasco*.

*

Hodoroscu : Dar ce mai face Tabajdy la Lugosiu ?

Troscu : Se mira grozavu.

Hodoroscu : De ce ? Dóra de rënduiel'a rea ce a gasitu acolo ?

Troscu : Ba. Ci numai de aceea, cã cum potu se fta în diregatorii atãtia români ? !

Hodoroscu : Si ce a dîsu ?

Troscu : De buna séma si-o fi dîsu : „Se vede, cã aice nu eu am fost vicispanu séu fispanu !“

*

*) Iese de dóue ori pe luna ; pretiul pe unu anu 2 fl , pe umetate de anu 1 fl ; redactoru Iosif Vulcanu.

Hodoroscu : Dar scie el românesce ?

Troscu : Ba, dar a dusu cu sine si pe vicispanul seu din Arad.

Hodoroscu : Dóra acela scie românesce ?

Troscu : Ba, înse are unu servitoru care pricepe si limb'a româna.

*

Hodoroscu : Audi acolo ! La Caransebesiu, numai patru ênsi s'au gasitu, cari au subscrisu cã vreu se ieie parte la banchetul ce s'ar fi datu acolo întru amintirea durerósei despartiri a lui Ujfalusy.

Troscu : D'apoi ceialalti o fi fost de parerea, cã destul s'a máncatu cãt a statu el acolo, de ce se se mai mánce si la despartirea sa ? !

*

Hodoroscu : Va se dîca, sermanul Tabacovicu s'a împușcatu, si înca înainte de a-si fi cuprinsu postul !

Troscu : Da, da, cãci Severinul a ajunsu în o stare, în cãt si acela se sparia, care e denumitu pentru el comisaru ministerialu.

*

Cântecu din Banatu.

Vai ce sórte ne-a petrunsu,
Grele timpuri amu ajunsu !
Vicispanii séu se 'mpușca,
Séu fugu iute cá din pușca,
Iér solgabireii buni
Toti sânt cu 'nvestigațiuni,
Si notarii dela sate
Stau cu trebile 'ncurcate,
Suspendare, si 'nchisóre,
Crime multe, 'ngrozitóre,
Casse góle, bani furati,
Si orfanii ruinati,
Tóta diu'a nou scandalu,
Patrioticu, naționalu,
Încãt noi în asta țiera
Amu ajunsu chiar de ocara.
Cine e de vina óre ?
Tșeranimea platitóre ?
Dóra domnii cei de sus,
Cari asiã de reu ne-au pusu ?
De vina-i dieu *politic'a*,
C'am ajunsu noi la nimica.

*

La banchetul lui Ujfalusy

ce avea se se tina la Caransebesiu, s'aru fi pusu pe mésa urmatóarele bucate si beuturi :

1) *Zama lunga* din vorbirile sale ademenitóre, în locu de carne cãte unu *osu de rosu* pentru unii mai lacomi.

2) *Pancove góle*, întocmai cã si cass'a comitatului Severin la sfîrșitul ocãrmuirii sale.

3) *Rabdãri pragite*, menite pentru aceia, cari așteptau dela dënsul vr'o îmbunetațire.

4) *Pesce Stockfish*, bucatã gatitã pentru aceia, cari buciãmau, cã dënsul e unu administratoru energiosu.

5) *Zacharicale* culesse de pe vorbele sale dulci, cu cari întimpinã pe toti români — când avea trebuintia de ei.

6) *Înghiaciata*, rece cã si ânim'a lui la tóte plãnsorile poporului din acelu comitatu.

7) *Vinuri*, tóte din Banatu, numai ómenii (cari aveau se le beie) din Satumare.

8) *Musica* ar fi întonatu sub decursul prãndiului dóue piese nóue : „Fug'a vicispanului“ si „Împușcarea cassarului“, dupa cari, la cerere din tóte pãrtile ênsui

dl Ujfalusy ar fi întonatu : „O du lieber Augustin, Geld ist hin, Alles ist hin!“

*

Mai nou !

Dl Ujfalusy ne mai avându comitatu unde se póta fi fispanu, si-a adusu aminte, că Români din Chioaru l'au cerutu si atunce, când dânsul a fost numitu fispanu la Satumare, deci voiesce se mijlocesca reînfiintierea districtului Chioaru, fiindu convinsu, că Români de acolo iérasu pe dânsul l'aru cere.

Literatura si arti.

„Olténc'a“. Opera comica în trei acte de George Bengescu, music'a de G. Otremba si Caudela, a eşitu de sub presa în editur'a tipografiei Th. Balasan din Iasi, si se afla de vëndiare la dis'a tipografia. Pretiul ?

Teatrele de curte din Viena au a se luptá cu unu deficitu continuu, deci numirea br. Hoffmann cá intendante al lor are se-i produca destula zóla. Deficitul Operei devine din anu în anu mai înspaimântatoru. Pe timpul directiunii de siese ani a lui Herbeck deficitul s'a urcatu numai la 320,000 fl., dar apoi a crescutu grozavu, asiá încât în cei cinci ani din urma s'a urcatu la unu milionu. Deci, fiindu că în acestu intervalu, din subveniunea ordinaria teatrul a capetatu 1.100,000 fl., rezultatul finalu este, că fia-care reprezentatiune a teatrului de opera a produsu unu deficitu de câte 1500 fl. Si cu tóte aceste, în continuu se audia manifestându-se plângerea, că oper'a si în privint'á artistica a caditu din înnaltime-a-i de odinióra. Deci br. Hoffmann si în privint'á acést'a va avé de suplinitu mari lacune.

Piese musicale noue. La Táborzsky si Parsch în Budapesta a aparutu : Cântecele din pies'a poporala : „A szomszéd uram kakasa“, music'a de Stefan Herzenberger. — La Fr. Pirnitzer în Budapesta a aparutu : „Virágdal“ de Cornel Ábrányi, pretiul 90 cr.

Biserica si scóla.

Noul mitropolitu al Bucovinei, Pr. Ssa parintele Morariu, a depusu la 12 l. c. juramântul la Viena.

Par. Calistratu Orlénu, fostul superioru al capelei române din Paris, la 11 l. c. a primitu la Bucuresci chiroton'á de arhieru. La acésta ceremonía a oficiatu mitropolitul-primatu împreuna cu doi arhieru si au asistatu mitropolitul Moldovei, episcopul Buzeului, al Romanului si al Argesului, doi mitropoliți din Constantinopolu si unu publicu numerosu.

Ce e nou ?

Aíce-i moștenitorul de tronu ? Unu incidentu fôrte glumetiú s'a petrecutu de curênd la státiunea Gmünd, aprópe de Praga. Sosí unu trenu, dupa care numai decát vení altul, în care se sciea, că se va aflá si moștenitorul de tronu Rudolf. O dama se plecá pe ferésta afara, si întrebá cu voce nalta de conductoru : „Aíce-i moștenitorul de tronu ?“ Conductorul tocmai voia se respunda, când unu tineru ofieru sarí dintr' unu cepeu, o salutá militaresce, si díse : „Da, aici !“ Erá ênsusi moștenitorul de tronu. Tablou !

Diet'a în siedint'á de marti a alesu presiedinte în locul lui Szlávy. S'au datu 260 de voturi, din cari 19 au fost bilete albe ; 177 au votatu pentru ministrul de comunicatiune Toma Péchy, 62 pentru Irányi. Asiá dara s'a alesu Péchy. Apoi s'a încheiatu desbateréa asupra bugetului ministeriului de comerciú, dupa care a urmatu bugetul ministeriului de culte. *Helfy* a

atacatu fôrte aspru pe ministrul de culte pentru administrarea fára control'a dietei a fondurilor religio-nare ; *Irányi* a vorbitu, că totu-de-una, pentru libertatea religiunii si întroducerea casatoriei civile, si a combatutu guvernul, că de si camer'a a votatu întroducerea casatoriei civile, guvernul n'a escusatu acestu votu ; *Polit* a dísu că nu votéza bugetul, din cauza că acela nu contíne nimicu în favorul naționalitatilor, apoi protestá în contra numirii lui Angeliciu cá substitutu de patriarcu ; i-a respunsu *Tisza*.

Camer'a României, dupa o propunere subsemnata de mai multi deputati si presintata de dl D. Giani, a reaccordatu dlui C. A. Rosetti recompens'a naționala ce i se votase în 1868 si pe care dsa atunce înca nu o primí. De asta-data dl Rosetti a primitu-o si díse între altele : „O primescu, pentru că se potu vedé pe fiii mei si mai datornici cátra tíera cá se plátésca si dator'á parintelui lor.“

Prândiú la palatul din Bucuresci. Dumineca, 30 martie c. v., Domnul si Dóm'n'a au datu unu prândiú în onóra lui I. Iooris, ministru residentu al regelui Belgiei. La acestu prândiú au luat parte, împreuna cu personalul legatiunii regale, mitropolitul primatu, ministrul de esterne, dl George Leca, vice-presiedinte al senatului, dnii V. Alesandri, Hașdeu, Babesiu, Hodosiu, Brândza, dr. Felix, Teclu, Bacaloglu, membri ai Academíei române, dnii P. Mavrogeni, Grigorie Argiropolo si Dimitrie Cornea, fosti ministri, dl Calimachi-Catargi, tramisul extraordinaru al României, dl generalu comandantu al divisiiei teritoriale, dnii secretari-generalu al ministerelor afacerilor straine, interne, finance si culte, dl prefectu al poliției si alte notabilitati ; peste totu 50 persóne.

Conferint'á dlui Maiorescu tinuta la Ateneu a produsu în folosul spitalului de copii sum'a de 2100 lei, plus 500 lei dati de Dóm'n'a.

Tubileu unu comerciantu român. Din Lipova ni se scrie, că inteligint'á romána de acolo si din comun'a învecinata Radna, la 9 l. c. a felicitatu cu mare bucuría pe bravul comerciantu român, dl David P. Simon, din incidentu tubileului seu de 25 ani al esistintiei firmei sale, predându-i si o diploma în semn de recunoscintia. Dl David P. Simon este unu din comerciantii mai de frunte din Banatu ; el nu numai a probatu, că macesim'a vietii sale este : „Muncesce si vei avé !“ — dar pe lângá zelul seu neobositu a pastratu neatinsu si sacrul focu vestalu al iubirii nátiunii sale. În ánim'a lui romána n'au aflu locu nici ideile sêrbismului, nici ale germanismului. Astfel dara recunoscint'á manifestata avú dupla însemnătate. Deie a Totu-putintele se-l putemu felicitá si la a 50-a aniversare !

Alergarea de cai în Bucuresci se va tiné la 4/16 maiu, sub presiedint'á si patronagiul Domnitorului si sub directiunea Societáti de încuragiare. Vor fi patru premie : 1) al Domnitorului, unu obiectu de arte, si altul de 500 lei ; 2) al Societáti de încuragiare, de 3000 si 500 lei ; 3) al vice-presiedintilor Jockey-clubului, de 3500 lei, 500 lei, 200 lei ; alergarea militara pentru calarasi, 500 lei, 200 lei si 100 lei. Întrunirea de tótna va avé locu la 28 sept. st. v.

Unu spëndiuratu înviatu. La 13 l. c. s'a petrecutu la Gyór unu casu raru în anelele criminale. Înca în anul 1878 cutare Takács si prietenul seu, ambii fii de plugari bogati omoríra dóue femei, dupa ce le despoiará de bani. Ei fure condamnati la mórte, înse unu murí în temnitia si remase viu numai Takács. Sentint'á avú se se esecute dara numai asupra lui. Terminul fu ficsatu la 13 l. c. si el fu spëndiuratu.

Dupa ce petrecu 30 de minute în furci, medicii constatara mórtea, si cadavrul fu dusu în sala de secționare. Înse tocmai când avea sè se încépa secționarea, cadavrul de odata se mișcă, spëndiuratul învoia. Spaim'a si mirarea fu generala, si casul de siguru se va aminti totu-de-una de către cei ce combatu pedéps'a de mórte. Toti sperau, că va fi agrățiatu. A două di deminét'a la 7 óre înse el muri.

Cronic'a lumiei.

Unu manuscriptu scumpu a arsu de curénd în Rusia la o manastire din Chiew. Acesta erá unu actu scrisu de énsusi tiarul Nicolae, despre unu împrumutu de 5 milióne ruble, ce a luatú dela acea manastire. Înainte cu câțiva ani tiarul de acuma caletorindu pe acolo, staritiul i-a aretatú actul si a cerutu banii; inse tiarul a respunsu, că actul acela e unu tesauru, ce valoréza de diece ori mai multu, decât sum'a împrumutata, deci nu vré sè lipsésca manastirea de acelu tesauru. Calugarii înse nu se pré multiamira cu acestu respunsu, se superara, si mersera pân'acolo, încât acuma dènsii presupunu, că vr'unu agentu al guvernului a datú focu manastirii, pentru că sè nimicésca actul.

Din unu teatru rusescu. Dîuariul „Souffleur“ din Petersburg povestese în ultimul seu numeru următóra istoria picanta, care are sè devina memorabila. Nu de multu s'a jucatu într'unu teatru provincialu din Rusi'a pies'a : „Multu sgomotu pentru nimica“. Dupa representatiune, aplaudându-se din tóte părțile, strigá unu barbatu carele siedea într'un'a din bancile prime din parteru : „Autorul! Autorul! Autorul!“ Se 'nalțiã cortin'a, regisorul eși si anuciã : „Pardon, autorul, dl Shakespeare, a muritu înainte cu 25 ani!“

Colieru de perle al ex-imperatesei Eugenia. Acésta podóba a fost vënduta de către femeia de casa a imperatesei, si astadi se afla în stapânirea contessei Henkel. Náu'a proprietarésa a mai adaugatu două șiruri de perle provenindu dintr'o garnitura ce purtá regin'a Neapolei, si dintr'unu colieru cedatu de unu mare personagiú spaniolu, colieru care servise de podóba la vergina de Moca. Valórea acestei fantasii este pretiuita la sum'a de 900 mii franci.

Sórtea unei coróne. Ex-imperatés'a Eugenia posedá înca de multu o coróna imperiala, împodobita cu diamante, smaragde si mici vulturi de aur, care erá destinata pentru încoronarea ei, proiectata de multi ani. Înainte d'a plecá în tiér'a zulusilor, imperatés'a a daruitu acésta coróna bisericeii parisiene Notre-Dame des Victoires, biserica, în care își facea rugaciunea cu predilectiune. Duces'a de Mouchy a adusu acestu tesauru din Chislehurst si-l va predá dílele aceste preoților numitei biserici.

Unu procesu curiosu s'a pertractatu dílele trecute la tribunalul comercialu din Nancy. Unul din tenoristii teatrului de acolo, la represintarea operetei „Madame Favart“ în 21 martie a jucatu rolul lui Favart, dar precis la miediu noptii dènsul a eșitu de pe scena si a declaratú, că nu va jucá mai departe, căci angagiamentu lui a espiratu la 21 martie, si că dela miediu noptii e 22 martie. Operet'a s'a jucatu pâna 'n fine fâra Favart, înse directorul i-a intentatu procesu. Judecatoru a condamnatu pe tenoristul, căci acela a sciutu, că represintatiunea va durá pâna dupa miédia-nópte si n'a facutu obiectiune la începutu, deci ar fi avutu datori'a sè jóce pâna 'n fine. De óra-ce înse directorul n'a avutu paguba, pedéps'a tenoristului a fost numai atât'a, că s'a dogenitu.

O statistica curiósa. În Francia se gasescu patru-dieci milióne de gaini cari sânt urmate de o sutá

milióne de pui, din cari două milióne aprópe sânt destinati la reproducțiune. Aceste patru-dieci milióne de gaini clocescu patru miliarde de bue pe anu, cari dupa pretiul de síese centime unul, precum se platescu la tiéra, aducu două sute patru-dieci milióne de franci. Déca pe lînga acésta cifra s'ar adaugá sum'a vëndierei puilor slabi séu îngrasiati, a claponilor si-a puicelor, si s'ar tîné comptu asemenea despre adausul asupra óuelor si a paserilor prin tacsele de vama, s'ar ajunge la totalul miraculosu de cinci sute cinci-dieci milióne de franci, séu mai multu de cât jumetate miliardu, care-l producu pe totu anul gainariiele din Francia. Si noi nu vorbimú aci nici de ratiele, nici de gâscele, nici de curcele cari ar marí acestu totalu de mai multe sute de milióne.

O calugaritiã négra. În Arco, în Tirol de miédiadi, traiesce în o manastire femeiesca o négra, al carei bratiú tetovatu probéza, că dèns'a e din Africa. Înainte cu vr'o două-dieci de ani unu missionaru a adusu unu numeru mare de fete, în etate de 5—10 ani, spre a le educá în Europa si apoi a le duce iér acasa spre a le întrebuintiã pentru convertirea celor nascuti acolo. În manastirea Arcos venira 19 fete negre, 18 din ele murira în copilaria, căci de o parte nu se putura aclimatísã de alt'a caletori'a pe mare le-a slabitu cu totul. Numai un'a singurea remase în viétia, si cá sor'a Catarina, misiunea ei este d'a se rugá pentru convertirea negrilor; afara de acésta, ea instruéza copilițiile dela tiéra în lucruri de mâna.

Otero, atentatorul regelui spaniolu a fost esecutatú la 14 l. c. Înainte de esecutare, camerarul supremu a avutu o convorbire fâra martori cu dènsul, acésta convorbire a duratu 20 de minute. Condamnatul n'a facutu nici o descoperire.

O gluma frumósa. Poștariul din Montclair primí din Newark o carta de corespondintiã cu adres'a : „Celei mai frumóse fete în Montclair“. Poștariul e însuratu si nu cutéza a decide singuru cestiunea. Deci a invitatu pe toti tinerii si betrânii nensurati ai orasiului, că sè decida prin votu cui sè deie el cart'a de corespondintiã? Poștariul are de cugetu sè céra dela fiacare votantu o taca mica, si sum'a ce va încurge, se va întrebuintiã în folosul nenorocitorilor irlandesi.

Ancor'a perduta de Columb la 4 augustu 1498 lînga insul'a Trinitatii, se díce a fi fost descoperita. Ar fi interesantu, díce „Cronic'a industrialã“ a constatá prin analiza chimica modificarea ce a pututu sè se produca asupra acestei ancore, cufundata în mare de mai multu de 4 secole. Ar fi si mai interesantu a sci déca acésta este adeverat'a ancora a lui Columb, căci s'ar fi pututu perde multe ancore în acelu locu de 4 secole.

Cardinalul Nina a tramisu guvernului francesu unu protestu al Papei în contra decretelor din 29 martie, prin cari se scoteau iesuitii.

Treiluniul jan.—mart. se încheiã cu nr. 25. Rugámú pe aceia ale căror abonamente espirara atunci, sè le rennoiésca de timpuriú, căci à conto nu putemú tramite fói'a nimenuia.

Redacțiunea acestei foi mutându-se la Oradea-mare, (Nagy-Várad.) de acuma înainte tóte corespondintiiele si toti banii de prenumeratiune sânt a se tramite acolo. Onorabilele redacțiuni asemenea sânt rogata a ne espedá acolo esemplarele de schimbu.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru :
IOSIF VULCANU.

Összetes kimutatása

a csász. kir. szabad.

általános biztosító-társulatnak

(Assecurazioni generali)

Triesztben,

biztosító feleinek az 1879. évben kifizetett 20.238 káresetről, összesen 5.839,791 frt 78 kr értékben, s más egyéb, mentések és kárfelvételeknél jóváhagyott jutalmazások s tett költségekről, 177.297 frt 68 kr értékben, tehát összesen 6.017,089 frt 46 kr.

Az intézetnek alapíttatása óta tett káresetek-érti kifizetéseit 135.336.752 frt 3 krnyi összegre rugnak 399.555 tételben.

Magyar királyságban:	Káresetek száma	A káresetek értéke		A költségek összege	
		frt	kr	frt	kr
Abauj megyében	72	10753	50		
Arad "	12	9248	42		
Árva "	7	1086	24		
Bács-Bodrog "	86	40892	46		
Baranya "	48	10138	98		
Bars "	50	74.9	27		
Békés "	19	14474	85		
Bereg "	17	3312	92		
Bihar "	51	19705	10		
Borsod "	10	3966	46		
Csanád "	17	24001	63		
Csongrád "	28	23555	41		
Vas "	76	29092	82		
Gömör "	12	4689	81		
Esztergom "	9	4219	64		
Hajdu "	14	26522	48		
Heves "	24	13605	13		
Hont "	60	8334	56		
Jászság, Nagy-Kun-ság és Szolnok	30	20673	70		
Komárom "	37	19310	88		
Krassó "	12	10516	94		
Liptó "	10	1967	82		
Mármaros "	13	4490	36		
Nógrád "	29	15697	2		
Nyitra "	207	54135	75		
Sopron "	46	12748	39		
Pest-Pilis-Kis-Kun	2429	353359	45		
Pozsony "	65	19408	83		
Győr "	5	1068	55		
Sáros "	50	11009	41		
Zólyom "	22	25917	65		
Somogy "	103	44605	14		
Szabolcs "	157	35675	53		
Szathmár "	70	17773	49		
Szilágy "	7	1657	40		
Temes "	58	22815	03		
Tolna "	120	41884	35		
Torna "	1	3270	60		
Torontál "	30	21910	21		
Trencsény "	31	10866	0		
Turóc "	3	961	50		
Ugocea "	2	149	92		
Ung "	8	2227	7		
Fehér "	37	21495	40		
Veszprém "	32	13222	63		
Mosony "	12	4515	-		
Zala "	31	18.74	59		
Zemplén "	120	31299	45		
Szepes "	54	25245	67		
Összeg	4443	1126363	28	53497	02
Erdélyben	85	34638	18	1433	23
Slavoniában	27	10536	-	454	36
Horvátországban	60	72077	60	463	07
A hajdani határörvidéken	54	32825	45	2128	30
Összeg	4669	1276740	51	57975	98
Ausztriai korona birodalom-ban az Ens alatt	923	446139	13	7628	28
Ausztriai korona birodalom-ban az Ens felett	142	65638	18	2851	82

	Káresetek száma	A káresetek értéke		A költségek összege	
		frt	kr	frt	kr
Morva- és Szilézia-koronaországban	154	166'52	-	2473	09
Cseh-koronaországban	5131	587241	09	14999	39
Galiczia- és Bukovina-koronaországban	27	29353	56	395	08
Stájer-koronaországban	64	43044	95	838	34
Krajna-koronaországban	36	31209	40	337	38
Magyar királyságban:					
Karinthia koronaországban	13	13932	02	116	38
Az ausztriai tengerparti városokban	177	76759	58	3988	14
Dalmát-koronaországban	4	15612	30	232	80
Tirol- és Vorarl-hegységi koronaországban	58	39291	91	1602	28
Különböző államokban:					
Belgiumi királyságban	129	47700	27		
Bolgár hercegségben	8	353	79		
Dán királyságban	10	22556	12		
Német császárságban	627	267268	44		
Francia köztársaságban	869	417614	77		
Görög királyságban	1	62	04		
Nagybritaniai királyságban	331	231664	87		
Hollandi királyságban	12	4863	62		
Olasz királyságban	5254	1617917	78		
Lichtenstein hercegségben	3	778	05		
Málta	1	9367	-		
Római hercegségben	35	20031	10		
Orosz császárságban	1427	324521	39		
Svéd királyságban	114	46502	80		
Sveitsi köztársaságban	1	7	79		
Szerb fejedelemségben	16	13798	04		
Amerikában	2	20108	33	83858	27
Összeg	20238	5839794	07	177297	68

Összesen 6.017,089 frt 46 kr.

Az 1831-ik évben alapított **Assicurazioni Generali** társulat, Triesztben, 4.200.000 oszt. értékű frtnyi alaptőkével rendelkezik, mely 4000 teljes forgalomban lévő 1050 frtos részvényből áll, melyre 30% befizetett, míg a többi 70% a részvényesek által jótállással ellátott adóslévél által lett biztosítva.

A legutóbbi 1878-ki mérlegkimutatás szerint a különböző biztosítási ágazatokból, 15.877,47 frt 89 kr. díjtartaléki tőkével és 1.772.355 frt 74 kr. nyereséggel rendelkezik a társulat.

Az életbiztosításokból befolyt díjakból az **Assicurazioni Generali** társulat, mint az említett mérlegből kitűnik, 14.281.537 frt 74 kr. díjtartalékokat gyűjtött, mely ugyanazon mérleg kimutatása szerint csaknem kizárólag tehermentes ház és fekvőségek, valamint háromszoros biztos jelzőkba van fektetve, ezen befektetések mellett még több milliója van a társulatnak szilárdított értékpapírok és váltókba beruházva.

A tűzkárbiztosításokra 1.538.310 frt 62 kr. díjtartalék vagyis a bevételezett kézpénz díjilletékeknek 48 százaléka lett az 1877. december 31-én folyamatban volt kockázatosok fedezésére visszatartva. A díjilletéki bázisok és a későbbi években behajtandó díjilletékek 11.715.212 forint 99 krt. tettek ki.

Az emberi életre vonatkozó tőke és járadéki biztosításokon kívül az **Assicurazioni Generali** társulat köt még biztosításokat:

tűzkár esetekre épületek és azok tartalmára, terményekre, faraktárakra a szabadban,

jelek esetekre mezőgazdasági terményeknél, **elemi károokra** áruk, termények és állatoknál szárazon és vizen, tengeren és folyón való szállítások alkalmával.

Ezenfelül a társulat minden lehető könnyebbitéseket megtesz úgy a díjak, mint a bázis-feltételeknél és a károk megtérítéseinél is, miknek kézpénzből kifizetés pontosan eszközöltetik.

Részletes kártérítési jegyzék kimutatások kivanatra kaphatók a vezérigazgatóság irodájában Budapest, Dorottya-utca 10. sz. a. társulat épületében, valamint annak minden ügynökségénél.